

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, declarat de inculpatul

Artene Gheorghe XXX, născut la XXX,
originar și locuitor al XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 18.06.2015 pînă la 13.06.2017;

Instanța de apel de la 07.11.2017 pînă la 04.04.2018;

Instanța de recurs de la 27.07.2018 pînă la 07.11.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 13 iunie 2017, Artene Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Codul penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare, în conformitate cu prevederile art. 70 Codul penal, pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încetat procesul penal, pe capătul de acuzare privind învinuirea lui Artene Gheorghe de comiterea furtului de la Mahu Octavian și Chițanu Vasile în legătură cu împăcarea părților conform art. 109 Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de către CRC „Hîncoop” Hîncești, a fost admisă și s-a încasat în mod solidar de la Artene Gheorghe și Negara Ion în beneficiul CRC „Hîncoop”, Hîncești, prejudiciul material cauzat prin comiterea infracțiunii în sumă de 1 789, 24 lei.

1.1. Prin aceeași sentință, a fost condamnat și Negara Ion, însă în privința lui, hotărârea nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Artene Gheorghe acționând împreună cu Negara Ion, în noaptea de 20 spre 21 august 2014, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prin spargerea geamului au pătruns în magazinul alimentar II „XXX” din XXX, de unde, pe ascuns au sustras mai multe bunuri după cum urmează: 30 de gume de mestecat la preț de 6 lei bucata în sumă de 180 lei, 1,5 kg de salam la preț de 85 lei kg în sumă de 127,5 lei, 11 cutii coca-cola la preț de 7 lei bucata în sumă de 77 lei, 3 cutii de bere la preț de 11 lei bucata în sumă de 33 lei, 2 pâini la preț de 10 lei bucata în sumă de 20 lei, 4 cutii de bere cu volumul de 2 litri la preț de 30 lei cutia în sumă de 120 lei, 7 bucăți de înghețată la preț de 5 lei fiecare în sumă de 35 lei, 5 pachete de țigări la preț de 15 lei pachetul în sumă de 75 lei, 3 pachete de țigări la preț de 18 lei pachetul în sumă de 54 lei, 0,55 kg de ciocolată „baton” la preț de 60 lei kg în sumă de 33 lei, bani în, sumă de 800, cauzând părții

vătămate II "Constructorul Brînză" un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 1 554,50 lei.

Tot ei, în noaptea de 01 spre 02 august 2014, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns pe ascuns în magazinul alimentară „XXX” din s. XXX, r-nul Hîncești, care aparține XXX, prin deteriorarea acoperișului, de unde au sustras mai multe bunuri după cum urmează: 30 de gume de mestecat la preț de 8 lei bucata în sumă de 240 lei, 10 pachete de țigări „Marlboro” la preț de 24 lei bucata în sumă de 240 lei, 10 pachete țigări „Lucky Strike” la preț de 17 lei bucata în sumă de 170 lei, 10 pachete de țigări „Prima” la preț de 11 lei bucata în sumă de 110 lei, 2 sticle de apă „Fanta” la preț de 10 lei sticla în sumă de 20 lei, un pachet de cipsuri la preț de 15 lei, un pachet de nucușoare la preț de 5 lei, bani în sumă de 989,24 lei cauzând părții vătămate CRC „Hâncoop”, Hîncești, un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 1 789,24 lei.

Tot ei, în noaptea de 19 spre 20 august 2014, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prin deteriorarea tavanului au pătruns în magazinul alimentară II „XXX” din s. XXX, de unde au sustras mai multe bunuri după cum urmează: 3,03 kg de salam „Codru” la preț de 70 lei/kg în sumă de 212,1 lei, 3,002 kg Safalade la preț de 48 lei/kg în sumă de 144,96 lei, 2,501 kg crenvurște la preț de 41 lei/kg în sumă de 102,54 lei, 1,5 kg salam Parizer la preț de 37 lei/kg în sumă de 55,50 lei, 11 pachete de semințe „City” la preț de 7 lei pachetul în sumă de 77 lei, 14 pachete de pesmeți „Flint” la preț de 7,5 lei pachetul în sumă de 105 lei, 12 pachete de cipsuri la preț de 13 lei pachetul în sumă de 156 lei, 10 pachete țigări „Lucky Strike” la preț de 15 lei pachetul în sumă de 150 lei, 4 pachete de țigări „Red White” la preț de 10 lei pachetul în sumă de 40 lei, 1 cutie „apa la pahar,” în sumă de 2 lei, 1 sticlă cu volumul 2 litri apă dulce în sumă de 8 lei, 3 pâini la preț de 3,4 lei bucata în sumă de 9,90 lei, 4 sticle de bere la preț de 10 lei bucata sticla în sumă de 40 lei, 5 sticle de bere „la halbă” la preț de 19 lei bucata în sumă de 90 lei, bani în sumă de 100 lei, cauzând părții vătămate II „Roșcan Marin” un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 1 300 lei.

Tot ei, în noaptea de 21 spre 22 august 2014, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se în s. XXX, au pătruns în microbuzul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î XXX care aparține părții vătămate Mahu Octavian, prin demontarea parbrizului, de unde au sustras mai multe bunuri după cum urmează: un navigator GPS de model „Prestigio” la preț de 100 euro echivalent conform ratei de schimb 1837,59 lei, un player muzical la preț de 30 euro echivalent la 551,25 lei, 3 carduri de memorie cu capacitatea de 4 GB la preț de 100 lei fiecare în sumă de 300 lei, 2000 ruble rusești echivalent conform ratei de schimb a 762,4 lei, cauzând părții vătămate Mahu Octavian un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 3 451,26 lei.

Tot ei, în noaptea de 21 spre 22 august 2014, acționând împreună și de comun acord, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se în s. XXX, r-nul Hîncești, prin demontarea parbrizului au pătruns în automobilul de model „Volskwagen Caddy” cu n/î XXX care aparține părții vătămate Baboi Radu, de unde au sustras mai multe bunuri după cum urmează: 2 carduri de memorie cu capacitatea de 8 GB la preț de 200 lei fiecare în sumă de 400 lei, bani în sumă de 150 lei, cauzând lui Baboi Radu un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 550 lei.

Tot ei, la 14 august 2014 aproximativ la ora 17:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se în s. XXX, r-nul Hîncești, au pătruns în automobilul de model „Volkswagen Caddy” cu n/î XXX, care aparține părții vătămate Crețu Ion, de unde au sustras o geantă în care se aflau: un telefon mobil de model „Nokia” la preț de 700 lei, bani în sumă de 300 lei, cauzând lui Crețu Ion un prejudiciu material în proporții considerabile de 1 000 lei.

Tot ei, în noaptea de 20 spre 21 august 2014, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se în s. XXX, r-nul Hîncești, au pătruns în automobilul de model „Volkswagen Transporter” cu n/î XXX, care aparține lui Hantea Andrei, de unde au sustras un navigator GPS de model „Tom-Tom” în valoare de 1 800 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 1 000 lei.

Tot ei, la 21 august 2014 aproximativ la ora 09:00, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se în apropierea iazului din s. Mingir, r-nul Hîncești, au demontat geamul de la portieră și au pătruns în microbuzul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î XXX, care aparține părții vătămate Chițanu Vasile, de unde au sustras mai multe bunuri și anume: un telefon de model „Nokia 1280” la preț de 400 lei, un telefon de model „Nokia X2” la preț de 2 400 lei, un navigator GPS de model „Prology” la preț de 1800 lei, un aparat anti-radar de model „Street Storm SRT9540 EX” la preț de 3 800 lei, cauzând părții vătămate Chițanu Vasile un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 8 400 lei.

3. Fără a contesta vinovăția, inculpatul Artene Gheorghe, a declarat apel, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței, în privința sa, cu aplicarea unei pedepsi mai blânde și transferarea în penitenciar de tip semiînchis pentru minori.

În motivarea cererii de apel, s-a invocat că, Artene Gheorghe s-a împăcat cu 2 părți vătămate, a recunoscut vina în cele comise, a comis infracțiunea în perioada minoratului. Referitor la penitenciar a menționat că, a fost transferat contrar legii. Actualmente nu are acces la cantină. Urmează să execute pedeapsa în penitenciar pentru minori până la vârsta de 21 ani. De asemenea a menționat că, este supus la munca forțată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului Artene Gheorghe, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat că, Artene Gheorghe, cu certitudine a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, după indicii: furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De asemenea, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Artene Gheorghe, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Conform art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea săvârșită de inculpați, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave. Circumstanțe atenuante sau agravante conform prevederilor art. 76, 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță, corect și întemeiat i-a aplicat inculpatului Artene Gheorghe, pedeapsa în mărime de 2 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, ținând cont și de faptul că dânsul a comis fapta când era minor. Instanța de apel a ținut să menționeze că, pedeapsa respectivă este proporțională faptei comise, ori, inculpatul comite frecvent infracțiuni similare fapt ce atestă o orientare antisocială, iar aplicarea unei alte pedepse cu certitudine nu își va îndeplini scopul propus.

Conform art. 72 alin. (1)-(5) Cod penal, pedeapsa cu închisoare se execută în următoarele penitenciare: a) de tip deschis; b) de tip semiînchis; c) de tip închis. În penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență. În penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție. În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave. Persoanele care nu au atins vârsta de 18 ani execută pedeapsa cu închisoare în penitenciare pentru minori, ținându-se cont de personalitatea condamnatului, antecedentele penale și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Conform art. 197 alin. (1)-(2) Cod de executare, pedeapsa închisorii, stabilită prin hotărârea instanței de judecată, se execută în penitenciare de tip deschis, semiînchis și închis, în conformitate cu art. 72 din Cod penal. Persoanele condamnate

care nu au ajuns la majorat execută pedeapsa în penitenciare pentru minori sau în sectoare separate ale penitenciarelor nespecializate, cu asigurarea pentru ei a condițiilor penitenciarului pentru minori. Astfel, pentru ca condamnatul să execute pedeapsa în penitenciar pentru minori, la data condamnării nu trebuia să atingă vârsta de 18 ani. La data condamnării lui Artene Gheorghe, ultimul avea împliniți 18 ani, astfel dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis este conform prevederilor legale. De asemenea, instanța de apel a menționat că, vârsta comiterii infracțiunii se ia în considerație la aplicarea pedepsei, dar nu și la executarea ei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Artene Gheorghe, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i aplice prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece inculpatul a recunoscut vina de săvârșirea infracțiunii incriminate.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpatul Artene Gheorghe, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra faptelor invocate. Din textul deciziei rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și hotărârile cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, fiind în corespundere cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Artene Gheorghe, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, din textul recursului ordinar, inculpatul a invocat temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, precum că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, acest temei nu și-a găsit confirmarea în instanța de recurs. Mai mult, din conținutul recursului rezultă că, inculpatul critică neaplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, invocând că, de la urmărirea penală a recunoscut vinovăția.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Instanța de recurs precizează că, instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit pedeapsa inculpatului, argumentând motivat în decizia sa.

Referitor la argumentele recurentului privind aplicarea și individualizarea pedepsei, Colegiul constată că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 65, 75, 76, 77 Cod penal și anume, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Artene Gheorghe privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Codul penal, să fie întemeiată și legală.

Cât privește critica adusă de inculpat, precum că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei, urmau să aplice prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal le respinge ca fiind vădit neîntemeiat, ori, conform prevederilor alin. (1) art. 364¹ Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Din formularea alin. (1) al art. 364¹ Cod de procedură penală, rezultă că, declarația făcută într-un înscris autentic poate fi realizată doar în fața primei instanțe și *până la începerea cercetării judecătorești*. Legea instituie astfel un termen de decădere, a cărui nerespectarea e sancționată cu respingerea, ca tardivă, a cererii de judecare a cauzei în procedura simplificată.

Începerea cercetării judecătorești este marcată întotdeauna de citirea rechizitoriului în conformitate cu prevederile art. 366 Cod de procedură penală, moment procesual deosebit de important, care stabilește pragul până la care se poate aplica procedura simplificată de judecată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Având în vedere și conținutul declarației inculpatului în care nu a fost solicitată ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Colegiul penal menționează că, aceasta trebuia să fie expresă și neechivocă, ori, înscrisul autentic al inculpatului trebuie să cuprindă, atât recunoașterea faptei/faptelor descrise în rechizitoriu, cât și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrisul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriul, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe.

Mai mult, Colegiul penal menționează că, atât reprezentatul legal al inculpatului cât și apărătorul acestuia, au căzut de acord să se examineze cauza în procedură generală (f.d. 181-verso, vol. II).

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului Artene Gheorghe de către prima instanță și menținută de instanța de apel, se încadrează în limitele legale prevăzute.

Din considerentele menționate, se reține că, recursul declarat de Artene Gheorghe, nu se întemeiază pe temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lui, persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiului din norma de drept vizată.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de **Artene Gheorghe XXX**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **05 decembrie 2018**.

Președinte:

Elena Covalenco,

Judecători:

Ion Guzun

Iurie Diaconu